

SOPRONI
EGYETEM

ERDŐMÉRNÖKI
KAR

Az Erdőmérnöki Kar Tudományos Kiadványa

Szerkesztette: Czimber Kornél

Az Erdőmérnöki Kar Tudományos Kiadványa

Szerkesztette:
Czímber Kornél

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

SOPRON, 2023

Az Erdőmérnöki Kar Tudományos Kiadványa

Felelős kiadó: **Prof. Dr. Fábián Attila**

a Soproni Egyetem rektora

A kiadványt szerkesztette:

Dr. Czimber Kornél

A kiadványban megjelent cikkeket lektorálták:

Dr. Bartha Dénes, Dr. Bazsó Tamás, Dr. Bidló András, Dr. Brolly Gábor,
Dr. Czimber Kornél, Dr. Czupy Imre, Dr. Csiszár Ágnes, Dr. Gribovszki Zoltán,
Dr. Herceg András, Dr. Hír János, Dr. Hofmann Tamás, Dr. Jánoska Ferenc,
Dr. Kalicz Péter, Kemenszky Péter, Dr. Korda Márton, Kóhalmy Tamás,
Dr. László Richárd, Dr. Major Tamás, Dr. Péterfalvi József,
Dr. Rétfalvi Tamás, Szakálosné Dr. Mátyás Katalin, Szalai Áron,
Dr. Tóth Viktória, Dr. Tuba Katalin, Varga Zoltán, Visiné Dr. Rajczi Eszter,
Dr. Winkler Dániel, Zagyvainé Dr. Kiss Katalin Anita

A kiadvány a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának
tudományos publikációit tartalmazza.

Címlapon: Kőszegi-hegység, Kereszt-kút, fotót készítette: Dr. Czimber Kornél

Soproni Egyetem Kiadó

Sopron, 2023.

ISBN 978-963-334-496-5 (pdf)

<https://doi.org/10.35511/978-963-334-496-5>

Creative Commons licenc: BY-NC-SA 2.5

Az online verzió elérhetősége:

[https://emk.uni-sopron.hu/images/dekani_hivatal/Kiadvanyok/
KariPub2023.pdf](https://emk.uni-sopron.hu/images/dekani_hivatal/Kiadvanyok/KariPub2023.pdf)

Ajánlott hivatkozás:

Czimber K. (szerk.) (2023): Az Erdőmérnöki Kar
Tudományos Kiadványa 2023, Soproni Egyetem Kiadó, Sopron.

Tartalomjegyzék

Alnazeer A. M. Ahmed, Imre Czupy, Nagwa K. M. Salih: Indigenous Knowledge On Biomass Fuel Quality At Dry Lands Of Southern Darfur State, Sudan	6
Balázs Pál, Bidló András, Végh Péter, Horváth Adrienn: Erebe-szigetek Erdőrezervátum felszínborításának változása történeti térképek alapján	13
Balázs Pál, Horváth Adrienn, Végh Péter, Bidló András: Szabó-völgy Erdőrezervátum (Felsőszölnök) felszínborításának változása történeti térképek alapján	19
Balázs Pál, Horváth Adrienn, Végh Péter, Bidló András: Tóth-árok Erdőrezervátum (Fenyőfő) felszínborításának változása történeti térképek alapján	25
Bartha Dénes: A Magyarországon inváziós dendrotaxonok értékelése	31
Bidló András, Balázs Pál, Végh Péter, Horváth Adrienn: Egy Duna sziget talajának vizsgálata.....	36
Brolly Gábor: Távérzékeléssel előállított térbeli pontthalmazok átszámítása ETRS89 és HD72 vonatkozási rendszerek között.....	44
Brolly Gábor, Ferenczi Noémi, Mentés Mátyás: A Hidegvíz-völgyi hidro-meteorológiai mérőkert 3D modelljének elkészítése földi lézeres letapogatás adatai alapján.....	49
Czibula György: A hazai erdei turizmus keresleti és kínálati oldalának elemzése a Covid-19 járványhullámok idején megnövekedett igények tükrében, soproni és Balaton-felvidéki példákon keresztül	54
Czupy Imre: Precíziós erdészet – a jövő útja	62
Csiszár Ágnes: Adventív növényfajok a Soproni-hegység lékjeiben.....	67
Dominkó Emese, Rétfalvi Tamás: Agrárerdészeti rendszerekből származó méz minták pollenanalízise.....	74
Elekne Fodor Veronika, Kerese András, Polgár András: A cséri hulladéklerakó monitoring rendszerének vizsgálata.....	80
Elekne Fodor Veronika, Rauch Richard, Polgár András: Sárvár környezetállapotának vizsgálata.....	87
Fehér Kristóf, Horváth Tamás: A Nelder-kísérlet 2021. évi felvételezése, növekedésének értékelése.....	94
Fejes Richárd, Zagyvai Gergely: Inváziós fafajok felmérése a fertődi Lés-erdőben	100
Gribovszki Zoltán, Gribovszki Katalin: Utánpótlódás és a napi talajvízszintingadozás...	106
Mohamed Hemida, Zeinab Hammad, Andrea Vityi: A Taungya rendszer hatása a szudáni száraz övezet gazdálkodóinak mezőgazdaságból származó jövedelmére.....	111
Hofmann Tamás, Albert Levente: Az összes polifenoltartalom magasság szerinti változása álgesztes és álgesztmentes bükkben (<i>fagus sylvatica</i> L.).....	116
Hofmann Tamás, Albert Levente, Visiné Rajczi Eszter: Erdészeti melléktermék mint antioxidáns forrás	120
Horváth Ida – Kessler Jenő: Ritka madárkarom lelet a Nógrád-megyei hasznosi vár-hegy közép-miocén lelőhelyről.....	127

Horváth Attila László: Keménylombos állományok harveszteres fakitermelésének időszükséglete.....	133
Horváth Tamás, Gál János: Szögszámláló mintavétel használata átmérőeloszlás becslésére erdőrezervátumokban.....	138
Jánoska Ferenc: Szent Imre herceg, a vadász, magyar és lengyel legendaköre.....	143
Janzsó Milán Gábor – Czimber Kornél – Végh Péter - Vágvölgyi Andrea_ Szelektív hulladékgyűjtési lehetőségek térbeli felmérése és elemzése a lakossági környezettudatosság fejlesztéséhez.....	150
Kalicz Péter, Csáki Péter, Zagyvainé Kiss Katalin Anita, Nevezi Csenge, Herceg András, Gribovszki Zoltán: A Hidegvíz-völgyi kutatási terület (Sopron) csapadékmérés feldolgozásának kérdései	156
Korda Márton: A nagytétényi Kakukk-hegy természetvédelmi célú botanikai felmérése	162
Kui Biborka Rozália: Természeti környezet fontossága a gyermekjog tükrében Magyarországon.....	170
Kulcsár Alexandra, Zagyvai Gergely_ Dolomitbányák spontán növényzetének elemzése szociális magatartás típusok segítségével a Vértes és a Gerecse térségében.....	178
Major Tamás, Szily Attila: Fakitermelési munkák kíméletességének értékelése a Mecsekerdő Zrt. területén.....	184
Budi Mulyana, Andrea Vityi, András Polgár: Energiafa vagy épületfa? Szimuláció a CO2FIX modellel	189
Péterfalvi József, Primusz Péter: Talajstabilizáció alapú pályaszerkezetek hatékony tervezése és építése	197
Porcsin Alexandra, Keserű Zsolt, Szakálosné Mátyás Katalin: Az akácméz termelésére ható időjárási tényezők	202
Rétfalvi-Szabó Piroska, Helena Hybská, Rétfalvi Tamás: A nyomelem adagolás hatásainak értékelése a metántermelésre és ökotoxikológiai tulajdonságokra a cukorrépa préselt szelet anaerob fermentációjában.....	208
Schmidt Dávid: Adatok Táplánszentkereszt (Vas megye) gombavilágához I.....	213
Jóna Zoltán, Schmidt Dávid: A méhbangó (<i>Ophrys apifera</i> Huds.) állománydinamikai vizsgálata a Pannonhalmi-dombságban.....	219
Szalai Áron, Király Géza: A Soproni-hegyvidék erdőállományának elemzése hiperspektrális felvétel alapján.....	223
Tuboly Krisztián István, Fera Gábor, Szépligetű Mátyás, Csiszár Ágnes: A fehér akác (<i>Robinia pseudoacacia</i> L.) injektálásos visszaszorításának vizsgálata a szőcei lápréttel határos erdőrészekben.....	232
Vágó Sára, Tari Tamás: Alsó állkapocs mérésen és pontozásán alapuló korbecslési módszerek alkalmazhatóságának vizsgálata gímszarvas (<i>Cervus ELAPHUS</i>) esetében	237
Vágvölgyi Andrea, Takács Krisztián: Cséri hulladéklerakó optikai válogatóművének bemutatása	245
Vágvölgyi Andrea, Szűcs Zsolt: Háztartási szerves hulladék házi komposztálási kísérletének bemutatása	252

Varga Rita, Horváth Tamás: Erdőpedagógia és kommunikáció megjelenése az erdész gyakorlatban.....	258
Visiné Rajczi Eszter, Martina Vršanská, Nikola Schlosserová, Stanislava Voběrková, Hofmann Tamás: Lucfenyő (<i>Picea Abies</i> (L.) H. Karst.) És Kanadai Hemlokfenyő (<i>Tsuga Canadensis</i> (L.) Carrière) Toboz Extraktumainak antioxidáns és Antibakteriális Hatása.....	264
Volford Anna, Andrési Dániel, Vadász Csaba, Tóth Viktória: A fekvő holtfa mennyiségi és minőségi meghatározása különböző kezelésű erdőterületeken a Kiskunságban	269
Winkler Dániel, Novák Eszter: Idegenhonos fafajú és természetserű erdők összehasonlító talajfaunisztikai vizsgálata a Soproni-hegységben.....	276

SZENT IMRE HERCEG, A VADÁSZ, MAGYAR ÉS LENGYEL LEGENDAKÖRE

Hungarian and Polish legendarium of Prince Saint Emeric of Hungary, the Hunter

Jánoska Ferenc

Soproni Egyetem, Erdőmérnöki Kar, Vadgazdálkodási és Vadbiológiai Intézet
janoska.ferenc@uni-sopron.hu

Kivonat

Árpád-házi szent Imre herceg élete meglehetősen hiányosan adatolt majdnem egy évezred távolából. Mint az államalapító Szent István király egyetlen, felnőtt kort megért fiúgyermek, nagy jövő várt rá, melyet egy halálos vadászbaleset hiúsított meg. Halála után alig fél évszázaddal megtörtént oltárra emelése, de a fentmaradt, életéről szóló legendák sem tájékoztatnak bennünket kellő mértékben életéről. Általánosan elfogadott hazai legendája alapján, hogy szűzies, alázatos élete predesztinálta a szentté válásra és ez alapozza meg tiszteletét. Ugyanakkor egy hazánkban kevésbé ismert, lengyel földről származó legendakör egy szent életű vadász képét tárja elénk, mellyel a vadász-szettek, Szent Hubertusz és Szent Eustachius mellett találhat méltó helyre emlékezetünkben.

Abstract

The life of Prince Saint Emeric of Hungary is rather incompletely dated from almost a millennium away. As the only adult son of the founder of the state, King Stephen, he had a great future ahead of him, thwarted by a fatal hunting accident. He was raised to the altar barely half a century after his death, but the legends that remain do not tell us enough about his life. It is generally accepted from his Hungarian legend that his virgin, humble life predestined him to sainthood and that this is the basis of his veneration. At the same time, a lesser-known legend from Poland presents us with the image of a hunter who lived a holy life, and who, alongside the hunting saints St Hubert and St Eustace, may find a worthy place in our memory.

Bevezetés

Árpád-házi Szent Imre herceg életéről keveset tudunk. A rendelkezésünkre álló információk meglehetősen szűkösek és legtöbbször a több száz évvel halála után keletkezett legendák szolgálnak némi támpontul, ezek azonban egymásnak is ellentmondóak.

Ami biztos: Szent Imre herceg Szent István király és Boldog Gizella egyetlen, felnőtt-kort megélt fiúgyermek. Születési idejét illetően nem egységesek a krónikák: egyes források az 1000. évet adják meg, míg más szerzők szerint halálakor 24 éves volt, így 1007-ben kellett születnie. Nagyon keveset tudunk házasságáról is: a korabeli hagyomány 3 különböző uralkodóházat említ, ahonnan felesége származhatott, de biztosan nem tudunk róla. A házasság ellenére hazai legendakörében a szűziesség jelenik meg, a hagyomány szerint Veszprém-ben tett titokban fogadalmat. A katolikus szentek körében attribútuma a lilium, egyes ábrázolásokban a kard. Ez azonban feltehetően későbbi korok hatása. Imre tudatosan készült, trónörökös-ként, az uralkodásra, s erre édesapja is felkészítette. Élete és halála, valamint földi létének utóélete izgalmas, és a vadászattal több szempontból kapcsolatba hozható, közel egy évezredes rejtély.

Anyag és módszer

Részben a korábban is közismert szakirodalmi források ismertetésével, részben a szigorúan vett szakmai körökben kevésbé ismert publikációk feltárásával szeretnénk árnyalni azt a képet, ami Árpád-házi Szent Imre hercegről a közvélekedésben kialakult. Ehhez történelmi

dokumentumokat, illetve egyházi jogi anyagokat használunk fel. A forrásokból kiolvasható képet igyekszünk szakmailag is górcső alá venni.

Eredmények

Sajnálatosan Szent Imre haláláról maradtak fent leginkább hiteles források, melyek közül a német eredetű, ún. *Hildesheimi évkönyvekben* találjuk a rövid, lakonikus feljegyzést:

„*Henricus, Stephani Regis filius, dux Ruizorum in venacione ab apro discussus periit, flebiliter mortus*”

azaz: „Vadkanvadászaton egy felvert vaddisznó megöli István király fiát, Imre herceget, a ruszok vezérét.”

Történik mindez 1031. szeptember 2-án, a helyszín lehet a Csepel-sziget, vagy az Esztergom-közei Pilis-hegység, egyes források szerint a Bakony erdőrengetege.

Mint látjuk, halálában döntő szerepet játszott vadász-szenvedélye. Érdekesség ugyanakkor, hogy ez hazai legendáriumban nem jelenik meg, a vadászat védőszentjeként Imre hazánkban nem került szóba.

A vadászattal kapcsolatban 3 szentté avatott férfiút említ a katolikus liturgia: Szent Egyed (aki maga nem volt vadász), Szent Euszták (régiesebb írásmóddal Eustachius) és Szent Hubertus nevét ismerjük. Szent Euszták az 1. és 2. század fordulóján élt vértanú, míg Szent Hubertus a 7-8. században élt, s mint Lüttich (Liege) püspöke is ismert. E két szent legendája közismerten azonos elemeket tartalmaz (vadászat közben az üldözött szarvasbika agancsai között Krisztus keresztje/Krisztus a keresztfán jelenik meg a szent előtt, aki Krisztus szava/égi szózat hatására abbahagyja (!) a vadászatot). Érdekesség, hogy Szent Euszták tisztelete Európában sokáig, legalább a 15. századig elterjedtebb, mint Szent Hubertusé. A késő középkor egyik legnépszerűbb olvasmánya, a 13. század végén *Jacobus de Voragine* genovai érsek által írt **Legenda Aurea** (a szentek élettörténetének gyűjteményes, egyben kritikai jellegű kiadása) Szent Euszták történetét igen, Szent Hubertusét azonban nem tartalmazza. E könyv népszerűségét mi sem jelzi jobban e korban, hogy megírásától a könyvnyomtatás feltalálásáig terjedő két évszázadból több mint 1000 kéziratos példánya maradt fent, és szinte valamennyi európai nyelvre lefordították (VORAGINE 2004).

A Hubertus-legenda csak a 15. században került lejegyzésre, s ekkor válik közismertté a korábban is szentként tisztelt püspök ilyen módon történt vadászathoz kötődése. Kultusza bizonyítottan összekapcsolódik Magyarországon a csodaszarvas-legendakörrel, ugyanakkor tiszteletének első hazai helyszíne, a Nógrád megyei Garáb községben a 12. század végén tiszteletére szentelt premontrei apátság esetében ez még nem volt jelen. Későbbi, a 18. századtól datálható tiszteletének terjesztésében rajnavidéki német és francia bevándorlók (Temesvár környéke, 1728-tól), valamint elzászi és lotaringiai francia bevándorlók működnek közre (általuk alapított Szenthubert falu és templom Torontál vármegyében, 1770, 1791). A 19. századtól kultuszát a vadászó arisztokraták is felkarolták.

De nézzük Szent Imre életét és szentté avatásának, legendái keletkezésének történetét!

Szent Imre oltárra emelése (ami abban a korban a szentté avatásnak felelt meg) több forrás szerint nem egyszerre történt Szent István és Szent Gellért felmagasztalásával. Szent László király július 16-17-én két lengyel származású remetét (Zoerard-Andrást és Benedeket), majd július 25-én Gellért püspököt, augusztus 30-én István királyt kanonizálta. Imre herceg elevatiója november 5-én történt meg (DÉR 2010).

Imre herceg első legendájának keletkezési idejét illetően több feltételezés létezik. A legbiztosabbnak tűnő datálás a 12. század elejére, Könyves Kálmán király uralkodásának idejére teszi az első legenda lejegyzésének idejét. Ezt támasztja alá a legenda írójának közbevetése, mely Álmos herceg Konstantinápolyba tett utazásáról (mely 1109-ben történt), mint nem régen végbement eseményről számol be. Amennyiben elfogadjuk ezt a datálást, a Szent Imre-legendakörhöz kapcsolódó szűzies élet és a szüzességi fogadalom, mely Imrét, mint

példaképet állítja a magyarság elé, könnyebben érthetővé válik. Ez az az időszak az egyháztörténetben, amikor a papi nőtlenség (cölibátus) kívánalma uralkodóvá válik. Az esztergomi zsinat (1112) teszi ugyanis kötelezővé a papi nőtlenséget a magyar egyházban, s ez éppen a legenda keletkezésének idejére tehető (BOLLÓK 1986).

1. ábra: Szent Imre herceg lilium attribútummal (a szüzesség, a tiszta élet jelképe) egy templomi üvegablakon

Érdekes adalék, hogy ebben a korban önmagában a szüzies életmód miatt senkit nem avattak szentté. A szentté avatási liturgia latin szövegében is a „hitvalló” kifejezés jelenik meg, mely korábbi, s ezért valószínűleg hitelesebb kifejezés, mint a majd’ száz évvel halála után keletkezett első legenda (VÁRKÚTI-WEIBEL 1997).

Szent Imre középkori ábrázolása a legendáriumnak megfelelő alakban tűnik fel. Legtöbbször Szent Istvánnal és Szent Lászlóval együtt ábrázolják, melyben a bibliai 3 királyok kompozíciója is megjelenik, egyúttal az Árpád-ház 3 férfi szentjének alakja az egyházalapító és államrend-megszilárdító szenteket is ábrázolja. Középkori ábrázolásaiban még nem a nőiesen lány vonások, inkább a fiatal, de életerős királyi megjelenés az uralkodó. Attribútuma (későbbi ábrázolásaiban is) elsősorban a szüzességi fogadalomra, élettisztaságra utaló lilium, melyhez koronázási jelvények (országalma, nyitott korona, jogar), illetve helyenként a kard vagy pallos, lándzsa csatlakozhat (BARNA 2006).

Ugyanakkor egy késő középkori, nem magyarországi ábrázolásban a lilium helyett a palmaág jelenik meg, mely a vértanúk attribútuma (Bécsújhelyi szárnyasoltár, 1447, mely ma a bécsi Stephansdombban tekinthető meg).

2. ábra: A bécsújhelyi szárnyasoltár becsukott állapotban

A szárnyasoltáron behajtott állapotában az oltár bal oldali, összecusukott szárnyának egyik külső oldalán, alulról az első sorban a magyar Szt. István, László és Imre, fölöttük Árpád-házi Szt. Erzsébet, a túloldalon Toulouse-i Szt. Lajos látható. Imre herceg kezében egyértelműen pálmaág jelenik meg. Ezzel kapcsolatosan viták keresztüzébe került halálának oka is, egyes szerzők a Vazul-ág bosszújaként megnyilvánuló összeesküvés, vagy éppen a német terjeszkedés útjában álló Imre „félreállítását” eredményeként merényletet gyanítanak a herceg halálát okozó vadászbaleset mögött, melyről a Hildesheimi Évkönyv beszámol (SZEGLÉNYI 1974, VÁRKÚTI-WEIBEL 1997).

3. ábra: Szent István, Szent Imre és szent László az oltárképen

Ugyanakkor más kutatók a Thonuzoba-legendának a vadkannal történő egybemosását cáfolják (BOLLÓK 1982).

Tulajdonképpen eddig csak olyan tényeket soroltunk, melyek a téma iránt érdeklődő magyar vadászok előtt ismertek lehettek. De a Szent Imréhez fűződő legendakörnek van egy külföldi, jelesül lengyel földön keletkezett része, mely talán kevésbé ismert. A történészek, kik a kora-Árpádkor viszonyait vizsgálják, régóta ismerik azt aényt, hogy Lengyelországnak sajátos, egyéni Szent Imre-kultusza van. E kultusz központja Lengyelország déli részén, a Kielce (Szentkereszt/Świętokrzyskiei Vajdaság) városa közelében fekvő, a Kopasz-hegyen (Łysiec, Łysa Góra) épült Benedek-rendi Szentkereszt-apátság (Święty Krzyż).

A helyi hagyomány elbeszélése szerint e helyen egy ismeretlen király éppen szarvasra vadászott, amikor az üzött vad az erdőbe menekült, ahol az agancsa fennakadt a bozótban. A király már éppen felhúzta az íját, amikor az agancsok között egy fénylő keresztet pillantott meg. A szarvas ezután rögtön eltűnt, az uralkodó pedig azon a helyen, ahol állt, a Szent Kereszt tiszteletére egy kolostort emeltetett. Ez a legenda a helyi szájhagyomány útján maradt fenn, Magyarországon egyáltalán nem ismeretes (BRADÁCS 2007).

A szájhagyományban szereplő névtelen uralkodó és Szent Imre összekapcsolása még a 15. század előtt megtörtént, mert Szent Imre alakja a lejegyzett legendákban, az 1410 előtt keletkezett Szentkereszt-kolostor évkönyvében, valamint a jeles lengyel történétíró, Długosz munkáiban is megjelenik (TÓTH 1962).

A kolostor évkönyvében lejegyzett történet szerint Szent Imre herceg és *I. Mieszko* lengyel fejedelem (960 k. – 992) szarvasvadászatra indulnak a Kopasz-hegyre. Éjjel a magyar hercegnek megjelenik egy angyal, a következő nap pedig Imre herceg felmegy a hegyre és a bencés szerzeteseknek adományozza becses ereklyéjét, a Szent Keresztet (egy kereszt alakú bizánci eredetű ereklyetartót, benne Krisztus keresztfájának egy darabjával). Ez a legenda még nem kapcsolja össze a vadászatot és a kolostor alapítását, hiszen a bencések már ekkor (az évkönyv szerint) a hegytetőn éltek. Nyilvánvaló az is, hogy Imre herceg és *I. Mieszko* lengyel fejedelem nem vadászhattak együtt, mert nem voltak kortársak (BRADÁCS 2007).

A történet másik változatában, melyet a jeles 15. századi lengyel humanista történétíró és diplomata, *Jan Długosz* a *Historia Polonica*-ban tesz közzé, már nem *Mieszko*, hanem *I.*

(Vitéz) Bolesław (992 – 1025) volt Szent Imre herceg vadásztársa a Kopasz-hegyen. A szarvas üldözése során Imrének feltűnik, hogy éjjeli látomásában már látta azt a helyet, és megkérte a lengyel uralkodót, hogy építsen oda egy kolostort. Hogy a szándéka komolyságához kétség se férjen, a magyar trónörökös a mellén lévő ezüst ereklyetartót a leendő kolostornak adományozta. A kettős kereszt alakú ereklyetartó mindmáig a kolostor legféltettebb kincse.

4. ábra: Szent kereszt ereklyetartó

Długosz tulajdonképpen igyekszik a feltételezhetően Magyarországról Lengyelországba került Szent Imre-legenda szűzies herceg-képét az ereklye-adományozással, a csodaszarvas-legendával és a kolostor-alapítással egyé és logikussá összedolgozni. Feltételezhetően a Szent Imre-kultusz IV. Béla királyunk lányának, Szent Kingának (Kunigundának) Lengyelországba kerülésével hozható összefüggésbe, aki V. (Szemérmes) Boleszláv krakkói és sandomierzi herceggel kötött házassága és a magyar-lengyel kapcsolatok erősödése révén a lengyelek egyik legnagyobb tiszteletnek örvendő szentje lett mindmáig.

5. ábra: Az ereklyetartó kinyitott állapotban

Szent Imre lengyel hagyományban való szerepét a magyar és a lengyel katolikus egyház egyaránt tiszteli, és ennek jeleként a Szentkereszt apátság területén Erdő Péter bíboros, prímás, Esztergom-Budapesti főegyházmegye érseke 2006-ban oltárt szentelt tiszteletére, majd 2007-ben mellszobrát is felavatták a kolostor kertjében.

Következtetések

Árpád-házi Szent Imre herceg férfiúi erényekkel felvértezett, a haza iránt elkötelezett vadász-szent és vadászó szent, méltó tehát figyelmünkre!

Irodalomjegyzék

BARNA B. (2006): A középkori Szent Imre-kép. *Studia Caroliensia* 3-4.:91-110.

BOLLÓK J. (1982): Még egyszer Thonuzobáról. *Századok* 116: 1078–1090.

BOLLÓK J. (1986): Szent Imre alakja középkori krónikáinkban. In: FÜGEDI E. (szerk.): *Művelődéstörténeti tanulmányok a magyar középkorról*. Budapest, 61–75: 309–313.

BRADÁCS G. (2007): „Heinricus filius Stephani, qui tantis miraculis claruit.” Szent Imre herceg a középkori európai történetírásban. *Történeti Tanulmányok XIV. A DE Történeti Intézetének Kiadványa*. Debrecen: 51-72.

DÉR T. (2010): Gondolatok Imre Herceg alakja kapcsán. *Tiszatáj* 2010. augusztus:73-80.

SZEGFŰ L. (1974): A Thonuzoba-monda. *Szegedi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei*. Szeged:275–285.

TÓTH S. (1962): Magyar és lengyel Imre-legendák. Bölcsészdoktori értekezés. Szeged, 1962.

VÁRKUTI-WEIBEL J. (1997): Liliom vagy pálmaág? Milyen Szent Gellért tanítványa, Árpád-házi Imre herceg: *Belvedere Meridionale kiskönyvtár*, (11):49-56.

DE VORAGINE, J (2004): *Legenda Aurea*. Fordította: BÁRCZI I. ET AL. Neumann Kht, Budapest